

Nová SPP po roku 2027

05.02.2026, Nitra

Ján Pokrivčák
Marián Tóth

SUA · FEM
Faculty
of Economics
and Management

RCAB · Research Center
for Agriculture and Bioeconomy

1

Nová SPP: štart 1.1.2028

2024, September: Strategický dialog o budúcnosti poľnohospodárstva v EÚ
2025, Február: Vízia pre poľnohospodárstvo a potravinu
2025, Júl: EK predstavila návrh novej SPP a MFF

Diskusia a príprava na národnej a EÚ úrovni

Schválenie v EÚ Parlamente a v Rade Európskej Únie

Diskusia s EK a príprava dokumentov na národnej úrovni na implementáciu novej SPP

2

Ciele novej SPP

- Príjmy, **konkurencieschopnosť**, postavenie v rámci ponukového reťazca
- Generačná obnova
- Udržiateľnosť (klíma, biodiverzita,...)
- Odolnosť, krízy, riziká,
- Inovácie
- Pracovné podmienky a **rozvoj vidieka**

3

Jeden pilier SPP namiesto dvoch

Koniec pilierov Priame platby a Rozvoj vidieka

Národný a regionálny partnerský fond (NRPF) nahradí:

- Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) a
- Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)

4

Nastupuje medzirezortná spolupráca

Jeden spoločný fond a strategický plán

pre:
SPP, Regionálny rozvoj, Sociálny fond, Kohézny fond,
Ryby plus Bezpečnosť a migráciu a Sociálno klimatický fond

5

Komisia pripraví národné odporúčania a usmernenia

Treba ich zakomponovať

ČŠ majú viac flexibility ako doteraz

6

Celkový EÚ rozpočet je optimistický

2021 – 2027 1,12 % GNI, € 1 221 mld

2028 – 2034 1,26 % GNI, € 1 985 mld

7

Nový rozpočet pre SPP je národnejší**Menej spoločnej
poľnohospodárskej politiky, viac
národných vplyvov**

Programovanie, implementácia, meranie dopadov

8

**O novom rozpočte SPP rozhoduje viac
vláda (iné ministerstvá) ako MPRV SR****2021 – 2027 SPP má samostatný rozpočet**MPRV SR spolu s Komisiou rozhoduje
o rozpočteVláda SR (MF) rozhoduje o
dofinancovaní- 36,9% 2023 – 2027
- 25,9% 2014 – 2020

9

**O novom rozpočte SPP rozhoduje viac
vláda (iné ministerstvá) ako MPRV SR****2028 – 2034 rozpočet SPP súčasťou NRPF**MPRV SR **spolurozhoduje** o rozpočte s Komisiou**Vláda SR rozhoduje o presune z NRPP do
SPP**

Vláda SR rozhoduje o dofinancovaní – národný príspevok

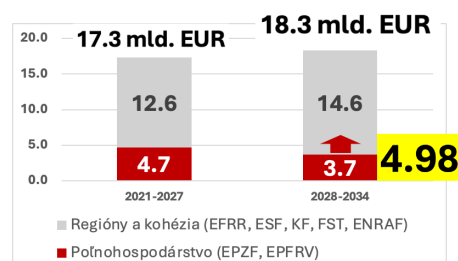
10

Istoty minimálneho rozpočtu

Čo máme isté? Minimálny rozpočet v rámci NRPP

- **2028-2034: 533 mil. EUR ročne (3.7 mld. EUR)**- 2021-2027: 669 mil. EUR ročne (**4.7 mld. EUR**)

11

Rozpočet SPP môže Slovensko navýšiť

12

Rozpočet SPP môže Slovensko navýšiť

$$4,7/17,3 = 27,2\% \qquad x/18,3=27,2\%$$

$$x = 4,98 \text{ mld EUR}$$

Z NRPP do SPP potrebné presunúť:
+1,28 mld EUR,
(+183 mil. EUR ročne)

Zdroj: [EÚ](#), [EÚ](#), [EÚ](#) Plán Slovenska, vlastné prepočty

13

Rozpočet SPP môže Slovensko navýšiť**Presun z NRPP do SPP v mil. EUR/rok**

1. 183 mil. EUR = rovnaký podiel SPP ako teraz
2. 136 mil. EUR = rovnaký rozpočet ako teraz

Zdroj: [EÚ](#), [EÚ](#), [EÚ](#) Plán Slovenska, vlastné prepočty

14

Nový rozpočet pre SPP

- **183 mil. EUR ročne** môžeme presunúť – pravidlá to umožňujú, treba však zdôvodnenie

1. SR musí z NRPP (mimo SPP) vyčleniť 10% na rozvoj vidieka, to je **+208 mil. EUR ročne**
2. Časť rozpočtu je viazaná na plnenie kritérií a môže sa uvoľniť až po revízii v roku 2031
 - Ale ak sa zdroje presunú do SPP, môžu sa 2/3 programovať od 2028, pre Slovensko **+200 mil. EUR ročne** (reakcia EK na Mercosur)

15

Silný štát spolufinancuje**Povinne 0% pre prostriedky SPP na 3 podpory:**

- Degresívna podpora príjmu na plochu (DABIS),
- Viazaná podpora príjmu,
- Platba malým poľnohospodárom.

16

Silný štát spolufinancuje**Min. 30% a max. bez obmedzenia na podpory:**

- znevýhodnené oblasti (ANC),
- podpora znevýhodnení z povinných požiadaviek,
- agroenvironmentálne opatrenia a klíma (AEKO),
- nástroje na riadenie rizika,
- investície,
- začatie podnikania pre mladých,
- služby výpomoci,
- intervencie v určitých odvetviach
- školský program EÚ

17

Silný štát spolufinancuje**Na prostriedky presunuté zo všeobecnej alokácie NRPP na SPP:**

- min. **15%** pre menej rozvinuté regióny (SR okrem BA),
- min. **40%** pre prechodné regióny a
- min. **60%** pre rozvinuté regióny (BA)

Spolupráca, AKIS, LEADER, Krízové platby farmárom

18

Silný štát spolufinancuje

Aké spolufinancovanie zabezpečí rovnaké zdroje ako v 2023 – 2027?

2023-2027

EÚ zdroje	669 mil. EUR
Spolufinancovanie	152 mil. EUR
SPOLU	821 mil. EUR ročne

19

Silný štát financuje poľnohospodárstvo

2028-2034

EÚ min. zdroje	533 mil. EUR	533 mil. EUR	533 mil. EUR
Presun	136 mil. EUR	183 mil. EUR	408 mil. EUR
Spolufinancovanie	152 mil. EUR	152 mil. EUR	152 mil. EUR
SPOLU ročne	821 mil. EUR	868 mil. EUR	1093 mil. EUR

20

Rozpočtové zhrnutie

- Celkový rozpočet EÚ je väčší
- Ale sú aj nové priority:
energetická infraštruktúra, konkurencieschopnosť, obrana, migrácia, digitalizácia
- SPP súčasťou NRPP – nemá samostatný rozpočet
- Presun do rozpočtu SPP možný
- Spolufinancovanie otázne

21

Rozpočtové zhrnutie

Je poľnohospodárstvo slovenskou prioritou?

Ak áno:

- primeraný presun z NRPP
- primerané spolufinancovanie
- dobré nastavené politiky a podnikateľské prostredie

22

Nielen rozpočtom je roľník živý

Rozpočet je nevyhnutnou podmienkou, ale nie postačujúcou podmienkou.

Čerpáme zdroje efektívne?
Vyčerpáme všetky EU zdroje?
Je plánovanie a implementácia výziev a podpôr úspešná?

23

Nová SPP 2028-2034

Nová SPP 2028-2034

24

Nová SPP 2028-2034

Spolu 19 intervencií (podpôr):

- **Podpora príjmu** (12 typov podpôr)
 - (na tieto podpory je určených 533 mil. EUR ročne)
- **Ostatné podpory** (7 typov podpôr)
 - (tieto podpory budú financované z NRPP, rozpočet určuje Slovensko)

25

Podpora príjmu (min. 533 mil. EUR ročne)

Podpora	Existuje teraz?
degresívna podpora príjmu DABIS	áno
viazaná podpora príjmu	áno
osobitná platba na bavlino	nie
znevýhodnené oblasti (ANC)	áno
podpora znevýhodnení z povinných požiadaviek	áno
agroenvironmentálne opatrenia a klíma (AEKO)	áno
platba malým poľnohospodárom	nie
podpora na nástroje na riadenie rizika	áno
podpora investícií pre poľnohospodárov a vlastníkov lesov	áno
začatie činnosti mladých a nových poľnohospodárov	áno
služby výpomoci pre poľnohospodárske podniky	nie
intervencie v určitých odvetviach	áno

26

Ostatné podpory (rozdelenie si určíme sami v NRPP)

Podpora	Existuje teraz?
LEADER	áno
podpora výmeny poznatkov a inovácií	áno
iniciatívy územnej a miestnej spolupráce	áno
školský program EÚ	áno
krízové platby poľnohospodárom	nie

27

Nová SPP 2028-2034

Vybrané podpory

- Degresívna podpora príjmu na plochu
- Platba pre malých poľnohospodárov
- ANC
- Viazaná podpora príjmu
- Podpora mladých farmárov – generačná obnova
- Lesy

28

Degresívna podpora príjmu na plochu (terajšia BISS)

DABIS: Nahradzuje:

priame platby (BISS),
komplementárnu redistributívnu platbu (CRISS) a
podporu mladých poľnohospodárov (CISYF)

29

Degresívna podpora príjmu na plochu

- **Všetky farmy**
- **Zvýhodnené skupiny (ktorí to najviac potrebujú), podľa objektívnych kritérií:** (Mladí, noví, malí, poľnohospodárky, Rodinní farmári a farmári v znevýhodnených oblastiach, Zmiešané farmy)
- Aktívne prispievajú k potravinovej bezpečnosti
- Oprávnené hektáre pod kontrolou farmára

30

DABIS: Degresivita a stropovanie

Min 130 a max 240 EUR/ha

Zníženie o 25 % nad 20 000 EUR,
 Zníženie o 50 % nad 50 000 EUR
 Zníženie o 75 % nad 75 000 EUR.
 Maximálna podpora 100 000 EUR na KUV.

31

DABIS: Degresivita a stropovanie**Degresivita začne zaberat' pri sadzbe:**

130 EUR/ha farmy nad **150 ha**
240 EUR/ha farmy nad **80 ha**

- Mzdové náklady sa nezapočítavajú
- Všetky podniky jedného vlastníka (KUV)

32

Degresivita a stropovanie**DABIS 130 EUR/ha**

	Farma 100 ha	Farma 1 500 ha	Farma 5 000 ha
Teraz (BISS, CRISS)	18 300	165 900	529 900
DABIS	13 000	73 000	100 000
ROZDIEL	-5 300	-92 900	- 429 900

Zdroj: údaje PPA 2024, vlastné prepočty

33

Degresivita a stropovanie**DABIS 240 EUR/ha**

	Farma 100 ha	Farma 1 500 ha	Farma 5 000 ha
Teraz (BISS, CRISS)	18 300	165 900	529 900
DABIS	23 000	97 750	100 000
ROZDIEL	+4 700	-68 150	- 429 900

Zdroj: údaje PPA 2024, vlastné prepočty

34

Kofko vyplatíme na DABIS na Slovensku?

	130 EUR/ha	240 EUR/ha
Ak by nebolo stropovanie	230 mil.	427 mil.
Pri stropovaní na farmu	132 mil.	190 mil.
Pri stropovaní na KUV	124 mil.*	174 mil.*

Kofko sa vyplatilo na BISS, CRISS, YF v roku 2024:Žiadosti na **224 mil. EUR**, Vyplatené **187 mil. EUR**

Zdroj: údaje PPA 2024, vlastné prepočty, * odhad na základe analýzy KUV (2022)

35

Platba pre malých poľnohospodárov

Pre aktívnych malých poľnohospodárov na svojej pôde prispievajúcich k potravinovej bezpečnosti

Maximálne 3000 EUR ročne

36

ANC

ANC platby slúžia na kompenzáciu straty príjmu alebo zvýšených nákladov na **základe objektívnych údajov**

37

Viazaná podpora príjmu

Rozpočet najviac 20 % z rozpočtu na:

1. Degresívna podpora príjmu na plochu
2. AEKO (ek. poľ., šetrné postupy, precízne hnojenie, LEKS, animal welfare, ...)
3. Platba malým poľnohospodárom

38

Viazaná podpora príjmu

Dodatočných 5 % na:

1. Bielkovinové plodiny
2. Zmiešané farmy
3. Pohraničné regióny EÚ (pri Ukrajine)

39

Viazaná podpora príjmu

Doteraz rozpočet **60 mil. EUR ročne**.

Aby platby neklesli, musí sa na tri podpory **minúť 300 mil. EUR ročne** pri 20% alebo **240 mil. EUR ročne** pri 25%.

40

Viazaná podpora príjmu

	Sadzba 130 EUR/ha	Sadzba 240 EUR/ha
DABIS	124	174
AEKO + Ekoschémy (23-27)	193	193
Malí (odhad)	15	15
Spolu	332 mil. EUR	382 mil. EUR
20% na CIS	66 mil. EUR	76 mil. EUR
25% na CIS	83 mil. EUR	96 mil. EUR

41

Viazaná podpora príjmu

AEKO + Ekoschémy 2023-2027

	EÚ zdroje na 5 rokov	Ročne
Agrolesníctvo, líniové prvky	2.4	0.5
Ekologické poľnohospodárstvo	113.9	22.8
Precízne hnojenie	15.9	3.2
Šetrné postupy	40.5	8.1
Ochrana a zachovanie biodiverzity	63.2	12.6
Zatrávňovanie podmáčajnej pôdy	6.7	1.3
Ohrozené plemená	3.8	0.8
LEKO	13.1	2.6
Životné podmienky zvierat	147.0	29.4
Celofarmová ekoschéma	513.0	102.6
Pastevný chov	46.0	9.2
SPOLU AEKO + Ekoschémy	965.5	193.1

42

Viazaná podpora príjmu

- **NECHAŤ TIE ISTÉ VIAZANÉ PLATBY?**
 - Dojnice, ovce, kozy, ovocie, zelenina, cukrová repa, bielkovinové plodiny, chmeľ
- **ALEBO PRIDAŤ ĎALŠIE KOMODITY?**
 - Kravy bez trhovej produkcie mlieka ...

43

Podpora mladých farmárov – generačná obnova

Slovensko pripraví **Stratégiu generačnej obnovy** (demografia, prekážky, podpory, pôda, prístup k úverom, administratíva)

44

Podpora mladých farmárov – generačná obnova

Niekoľko typov podpôr = „**Štartovací balík**“:

1. **Podpora na začatie** (max. 300 tis. EUR na projekt)
2. **Degresívna podpora príjmu** na plochu pre mladých
3. **Platba pre malých farmárov** (max. 3000 EUR/ročne, dobrovoľná)
4. **Investície** s vyššou intenzitou podpory
5. **Finančné nástroje**
6. **Spolupráca/inovácie/poradenstvo**
7. **Podpora na službu výpomoci** (čerpanie pracovného voľna)

45

Podpora mladých farmárov – generačná obnova

2023-2027: minimálne 3% prvého piliera

Slovensko vyčlenilo: **26.8 mil. EUR ročne**
(13.5 mil. EUR EÚ zdrojov + 13.3 mil. EUR národných zdrojov)

1. Podpora na ha pre mladých	2.8 mil. EUR (88 EUR/ha)
2. Granty na založenie fariem	12 mil. EUR (100 tis. EUR)
3. Investície + finančné nástroje	12 mil. EUR

46

Podpora mladých farmárov – generačná obnova

Minimálna alokácia 6% rozpočtu

2028 – 2032 32 mil. EUR ročne plus spolufinancovanie
2023 – 2027 26.8 mil. EUR ročne

Spolufinancuje sa všetko okrem DABIS

47

Podpora mladých farmárov – generačná obnova

Mladí a DABIS: 130 alebo 240 EUR/ha

	Farma 50 ha	Farma 100 ha	Farma 500 ha
Teraz (BISS, RED, YF)	13 550	27 100	70 700
DABIS 130 EUR/ha	6 500	13 000	50 000
Rozdiel	-7 050	-14 100	-20 700
DABIS 240 EUR/ha	12 000	23 000	61 750
Rozdiel	-1 550	-4 100	-8 950

48

Podpora mladých farmárov – generačná obnova

2028-2034: odporúčané 6% SPP: 32 mil. EUR ročne EÚ zdrojov
+ spolufinancovanie 30% 7.3 mil. EUR
SPOLU 39.3 mil. EUR

Zvýhodnená DABIS pre mladých 7.6 mil. EUR (240 EUR/ha)
Start-up granty 20 mil. EUR (100 projektov á 200 tis.)
Investície, finančné nástroje 10.7 mil. EUR
Podpora na službu výpomoci 1 mil. EUR

49

Podpora lesov

2023-2027: 20 mil. EUR ročne

- LEKS, ozdravenie, PBHL, NATURA

2028-2034: ??? mil. EUR ročne

- LEKS, ozdravenie, PBHL, NATURA,

- Investície

- Leader

- Vedomosti, inovácie a AKIS

50

Výskumné Centrum pre Poľnohospodárstvo a Bioekonomiku

Interdisciplinárny výskum
Medzinárodné výskumné projekty
Medzinárodné mobility
Doktorandský výskum, semináre a kurzy
Organizovanie konferencií, seminárov a workshopov pre prax

www.rcab.sk

Ďakujem za pozornosť

Jan.Pokrivcak@uniag.sk

51